

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4361/2022
16.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Хаџића, председника већа, Мирјане Андријашевић и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Петровић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа Градско саобраћајно предузеће „Београд“ из Београда, чији је пуномоћник Владимир Лучић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1096/22 од 12.05.2022. године, у седници одржаној 16.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1096/22 од 12.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 6649/21 од 22.12.2021. године, у ставу првом изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му на име разлике у висини накнаде трошкова за исхрану у току рада која се исплаћује у готовом новцу, исплати одређене новчане месечне износе са законском затезном каматом. У ставу другом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада која се исплаћује у боновима исплати одређене месечне новчане износе са припадајућом законском затезном каматом на те износе, као неоснован. У ставу трећем изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.900,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 1096/22 од 12.05.2022. године, у ставу првом изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П1 6649/21 од 22.12.2021. године, у ставу првом изреке, тако што је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да му на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада која се исплаћују у готовом новцу исплати одређене новчане месечне износе са законском затезном каматом. У ставу другом изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 6649/21 од 22.12.2021. године, у ставу другом изреке, па је усвојен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада које се исплаћује у боновима, исплати месечне

новчане износе са законском затезном каматом. У ставу трећем изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 6649/21 од 22.12.2021. године у ставу трећем изреке, па је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 1.900,00 динара. У ставу четвртном изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 40.990,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате. У ставу петом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побјијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона на које ревидент у ревизију неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог па му је тужени, у утуженом периоду, исплаћивао накнаду за исхрану у току рада на месечном нивоу, на основу присуства тужиоца на раду и укупног броја часова рада тако што је новчане износе исказивао у оквиру обрачуна тужиоцеве плате у рубрици „топли оброк“ и накнада у рубрици „бонови за исхрану“ који су тужиоцу исплаћивани истовремено са коначном исплатом зараде за утужени период. Тужбени захтев тужиоца односи се на исплату разлике неисплаћеног дела накнаде на име исхране пошто је тужиоцу уместо 300,00 динара дневно у новцу и уместо 200,00 динара у боновима тужени исплаћивао мање износе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца одбио налазећи да накнада трошкова за исхрану у току рада представља саставни део зараде у смислу одредбе члана 105. ст. 2. и 3. Закона о раду, те да износ од 500,00 динара по радном дану садржи порезе и доприносе, како је прописано одредбом члана 3. анекса I Колективног уговора ЈКП ГСП Београд („Службени лист града Београда“ број 96 од 11.10.2018. године), тако што се под зарадом подразумева зарада која садржи порез и допринос који се исплаћује из зараде. Пошто је тужени исплатио тужиоцу, у утуженом периоду, накнаду трошкова исхране у бруто износу од 500,00 динара по радном дану, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован. Поред тога, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца неоснован и из разлога што се код корисника јавних средстава, у утуженом периоду, императивно примењивао Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 116/2014), те да је тужени, у хијерархији примене прописа, био дужан да примени императивну одредбу члана 4. тог закона а не члан 64. став 1. Колективног уговора ЈКП ГСП

Београд од 11.10.2018. године, којим је накнада трошкова за исхрану са 300,00 динара по Колективном уговору туженог од 06.07.2013. године (пре примене закона) и по члану 63. став 1. Колективног уговора туженог од 28.01.2015. године („Службени лист града Београда“ бр. 4/15, 60/15), увећана на износ од 500,00 динара.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца усвојио применом одредбе члана 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005... 75/14) и одредбе члана 64. став 1. Колективног уговора туженог („Службени лист града Београда“ број 96 од 11.10.2018. године) имајући у виду утврђено чињенично стање да су тужиоцу, у спорном периоду, исплаћени нижи износи накнаде трошкова исхране на раду од оних које је требало да му буду исплаћени према Колективном уговору туженог, тако што је тужени предметну накнаду тужиоцу исплатио у „брuto“ износу иако тужиоцу припада право на „нето“ износ накнаде предвиђене Колективним уговором туженог.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин. У спорном периоду у примени је био Колективни уговор Јавног комуналног предузећа Градско саобраћајно предузеће „Београд“ („Службени лист града Београда“ број 96/18), који је одредбом члана 64. став 1. предвидео да запослени има право на месечну накнаду за трошкове за исхрану у току рада у висини од 500,00 динара по радном дану с тим да ће се 300,00 динара исплатити у новцу а 200,00 динара у боновима за исхрану. Накнада трошкова за исхрану у току рада, у истој висини предвиђена је одредбом члана 23. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној и стамбеној делатности града Београда („Службени лист града Београда“ број 78/18).

Полазећи од тога да је у спорном периоду колективним уговорима туженог послодавца и посебним колективним уговорима била јасно уговорена висина накнаде трошкова за исхрану у току рада, која ће се исплатити запосленима, Врховни касациони суд налази да тужилац има право на исплату ове накнаде у уговореним износима без умањења за порезе и доприносе. У ситуацији када се у колективном уговору наведе конкретан новчани износ који се на име накнаде трошкова има исплатити запосленом, не може се на штету запосленог претпоставити да је реч о „брuto“ износу јер је то противно одредби члана 118. став 1. Закона о раду. Општим актима и уговором о раду, у конкретном случају, није предвиђено да је висина накнаде трошкова за исхрану у току рада уговорена у бруто износу. У овој парници је било спорно то да ли је Колективним уговором који је био у примени у утуженом периоду, висина накнаде трошкова за исхрану у току рада била предвиђена у бруто или нето износу, а другостепени суд је, правилном применом материјалног права закључио да тужилац има право на исплату нето износа од 500,00 динара по радном дану.

Наводи ревизије ревидента о томе да би исплата накнаде трошкова исхране у току рада у нето износу предвиђеном колективним уговором довела до повећања зараде тужиоца противно одредби члана 4. Закона о привременом уређивању основице

за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава су без утицаја на одлучивање имајући у виду да је предмет овог спора примена а не измена општег акта (колективног уговора).

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, члана 154. и члана 165. став 2. Закона парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа – судија
Зоран Хацић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**